

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XV. Vota simplicia in Soc. licet non solemnia, religiosos verè efficiunt, sunt per se perpetua

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

classi adiutorum spiritualium adscribendi, in quo habetur eorum potius, quam Societatis ratio, cum è contrario in cooptatione professorum ad quatuor vota, spectetur Societatis bonum, & dignitas, quæ ex ipsis præcipuè conflatur.

Votis porro simplicibus, ij quoque, vt attigi, se Deo obstringunt, qui certam inter nos, nondum classem adepti, ad eam interea probantur, & expoliuntur; de quibus nonnulla elucidanda sunt. Primum, tribus his votis, etsi simplicibus, post tyrocinium positum deuinctos, non minus verè, ac proprie religiosos esse, quam Societatis, & quorumuis Ordinum professos. Ita quidem Gregorius XIII. post cuius decretum ausi tamen scribere nonnulli, demptis solemnium votorum professis reliquos omnes in Societate, seculares esse, vnis tantum subdi Episcopis; cæterum sui Dominos esse; posse in alios ordines; posse in seculum suo iure transire: Pontificem priuati Doctoris officio functum, dum contraria sensisset, potuisse errare; huc enim illos cæca æmulatio egerat, dum se diplomate quo nimis aperte Pontifex in oppositum illos constrinxerat, nituntur euoluere. Quare aliud diploma biennio post idem edidit, quo nulla iuris omiſsa cautione qua solent Pontifices, certos suæ mentis populos facere, decernit nostros votis simplicibus, religiosos verè, ac proprie effici, nec Societatis aut aliorum Ordinum professis quoad hoc in vlllo cedere: hoc autem ab se haudquaquam priuatum doctorem agente decerni; seque effugia hæc maligna mentem suam peruersè interpretantium, ausus temerarij damnare. Alterum est vota illa tria, ex primaria sui institutione, esse perpetua; nec posse, nisi aduentitia quapiam aliunde ex causa, vi sua excidere, qui enim hæc nuncupant, sponte, ac liberè in omnem vitam Deo, & Societati se obstringunt; vicissim ad eos perpetuo retinendos, fidem Societas obligat; dumtaxat si fuerint, quales ex eius institutis oportere se esse peruiderunt. Verum quòd status votorum simplicium, experimenti est, vt explicuimus, & experimenti probatio, natura sua in alterutrum anceps, non sinit admitti quos demùm compererit ineptos; tunc possunt dimitti ab Societate, si tales sese præbuerint, nec enim poterat probandos, apud se tot annos tenere voto omni solutos, absque grauissima Ordinis perturbatione, nec eius vinculi religiosum nexum circumscribere tempore, quo constantem in gradum essent promouendi, ne vt magna prudentia vidit Pius V. decursis studiis aut aliquanto post, pro arbitrij sui libidine Ægypti allia gustarent, & sic Societas, delusa, & defraudata viris sua impensa, & labore doctis, careret literatis, qui operam in vinea Domini, iuxta ipsius Societatis instituta, morèmq; præstari solitam, valerent adimplere. Debit igitur votorum religio, quoad ipsos esse perpetua, cuius ipsi vim prius, & naturam edocti, quàm ei se subderent; eamque vltro nihilominus amplexi, nullam sibi causam residuam faciunt querendi, de nexus vtrinq; mutui, dispari obligatione; qua Societati quidem tenentur perpetua; Societas vero ipsis eatenus donec in grauissimis de causis, vtque Examinis explicatio loquitur, iustissimis, compellatur

XV.

Vota simplicia in Soc. licet non solemnia, religiosos verè efficiunt, sunt per se perpetua quo modo tamen solui possint? & Dominum cum illis secluso vsu consistere Bull. quanto fructuosius, &c. Bull. Ascendite. Quod est quiddam nouissimum admirabile concessum Societati, & confirmatum, &c. Nauar. tom. 1. de Regul. n. 19.

Bull. Equum reputamus, &c.

pellatur nonnunquam eos velut noxium pondus à se abicere. Tertium, ex quo Societas missionem causariam, legitimè cuiquam, vel concesserit, vel imperauerit; exinde votis ita eum abfoluit, vt si nunquam adstrictus iis foret. Cum enim essent eum solummodo in finem edita, à quo tunc ij penitus excluduntur, re quam experieras sublata liquet vias ad illam esse iam irritas. Quartum est, voto Paupertatis, bonorum iure interea minimè priuari seu quæ possederant, seu quæ poterant sperare, quoad certo in gradu, vitæ statum denique fixerint; vsu tantum illorum inhiberi, qui ex paupertatis ratione sic necessariò consequitur, vt non magis possint, inuitis qui præ sunt, vel obolo vti, quam si iam essent vota solemnia professi, alioqui si bonis exciderent, dum ad immobiles probantur gradus, angè magnopere tum iis dimittendis Societatem oporteret, tum eos probro incommodo extra Societatem mendicare, si ad illam ineptos se exhibuissent.

XVI.

Hic rerum nostrarum, priusquam cætera expono, lectoris animum aduertam oportet ad exquisitam prudentiam; æquitatèque beati fundatoris, in iis quæ dicta sunt ex eorum fine, ceu principe regula decernendis. Summam ergo illorum hic reddo, suis ordinatim digestam nexamque articulis, vt vno conspectu mutua illorum habitudo, Institutique omnis ratio cernatur. Fine itaque perficiendi sui, & proximi, Societati proposito, non potuit ex cœnobiis ea decerpere, quæ sanctè in iis obseruantur, nisi quorum vsus, in hunc finem futurus esset maximè opportunus, hac ipsa opportunitate legendorum simul & modum, & legenda dictante. Hinc illa de vestitu, de choro, de afflictatione corporis decreta quæ asseruimus. Verum huic tam vasto iuuandorum ad æternam salutem hominum, Societatis scopo, inest peculiare propositum, nostris laboribus regiones quaslibet peragrandi (quod votum solemnè Christi Vicario nuncupandum, tribus consuetis quartum adiungimus) cuius excellentia operis, homines flagitat, qui magnis virtutibus, & scientia excellant; quæ duo parari, ac probari, cum nisi multorum annorum spatio non valerent, instituenda fuit eorum classis, qui acri virtutum, & doctrinæ palæstra excolerentur ad tanti operis executionem, sui que interea profectus specimen, & experimentum darent; est vero classis hæc approbatorum, scholarium quos cum vnus ingenij atque facultatis natura non finerit, nec decuit etiam, vno omnes æquali tempore, in experimentis detineri, sed periclitandi moras, tum merito, tum spebus quas de se quisque dat definiri. His tamen omnibus, si omnes eò pertigerint quò illos Societas, iisdem omnes præsidijis contendit attollere, absque vlla dubitatione quatuor votorum professio debetur. Sed cum multorum habitas, & comparatio, eorum conatibus parum respondeat, necessarius fuit gradus inferior, adiutorum spiritualium, ac (si noua quædam extra morem ratio compellat) trium votorum professio: quamdiu vero formantur exploranturque dotes studentium, absurdum erat perinde nobiscum velut in sæculis omni